

KURJER WARSZAWSKI

D. 13. Stycznia.

WTOREK.

ROK 1829.

N° 12

WSPOMNIENIA.

Wyjazd Jana Kazimierza na
zwiedzenie obcych krajów 1638.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Wyciąg z Listu z Gdańska otrzymanego na dniu dzisiejszym. — Zścistego obliczenia wszelkich zapasów zboża u nas znajdującego się, okazuje daleko więcej pszenicy co się znajdzie w Spichrzu niż dotychczas mniemano. Z końcem 1827 roku pozostawało 22,978 Łasztów. W przeciągu 1828 roku przybyło 22,514. Razem 45,492. Wywieziono tegoż roku 32,878 Łasztów, potrzebowano w mieście 1257 Łasz.; 34,135. Pozostałe z początkiem 1829 r. 11,357. Między temi iednak jest 35 do 3800 Łasztów iuż sprzedanych a zatem pozostaie ieszcze 7 do 5000 do sprzedania. Maki wywieziono w roku zeszłym do 7400 beczek.

Zasługie na wspomnienie uczciwość *Matteusza Deszczyńskiego*, Czeladnika Kowalskiego, mieszkającego na Marjensztadzie, który onegdaj znalazłszy Puljares w którym Biletami Kassowemi znajdowało się złotych 1000, starał się dowiedzieć o właścicielu, i oddał zgubę.

Wyszedł z druku Tom 6 dzieł *Kniażnina*, a 3ci oddziału drugiego *Biblioteki Narodowej* wydania *P. S. Dmochowskiego*. Prenumeratorowie odebrać go mogą w Kantorach Biblioteki Narodowej za złożeniem przypadającej opłaty za oddział trzeci.

W ciągu roku zeszłego wylęczono w *Drukarniach Warszawskich*, których jest 19, w ogóle dzieł Polskich 104, zawierających Tomów 163; z tych, Poezji różnych dzieł 13, Romansów i powieści 22, Naukowych 11, prawnych 7, Religijnych 14, Lekarskich 4, dla Dzieci 6, dotyczących się Leśnictwa 2, Budo-

wnictwa 4, Dramatyczne 1, w różnych przedmiotach 20, nie licząc w te rozmaitych Pism perjodycznych, Kalendarzy, Rubrycal etc. Oprócz tego wylęczono dzieł łacińskich 2 w Tomach 2, francuzkie iedno w Tomach 14, niemieckich 3 w Tomach 3, żydowskie iedno.

Artykuł nadesłany. — *Nowy przekład Andromaki.* Do wzorowych tłumaczeń *Cyda*, *Horacjuszów*, *Cynny* it. d. słuszenie dotychczas należy, nowe tłumaczenie *Andromaki Rasyna*, po raz pierwszy na Teatrze onegdaj wystawione. Licznie zgromadzona Publiczność przyjmując je, z zaskożeniami oklaskami, oddała sprawiedliwość, równie pracy tłumacza, iak własnemu sądowi. Ze wszystkich sztuk, klasycznych Autorów francuzkich, sztuki *Rasyna* są może najtrudniejsze do przelania na ojezysiy nasz język. Mowa nasza nie jest ieszcze obfitą w te miękkie wyrażenia, któremi język francuzki maluje, odznacza i cieniuie tak różne, tak odmienne, tak zaledwie dostrzeżone rysy obłąkan miłosnych, w sercach przez siebie miotanych, w tylu rozmaitych objawiaią się postaciach, ile jest osób, charakterów, sytuacji, sprężyn i powodów. Przecież o ile wyższy talent w takim położeniu, radzić sobie umie, dowiódł nam tego tłumacz *Andromaki*, potrafił on wynajdywać, stwarzać, przyswajać, i urozmaicać barwy, i to trafnością wyrażen, to szczęśliwemi zwrotami przełamywać trudności, myślom obcego Pisarza nadawać narodową i właściwą szatę, bez musu i naciągania wyrazów zbogacać swój język, tak trafny iż zalety

tłumacza zdają się prawie zaletami języka; tłumaczenie to przy wierności ma tę jeszcze rzadką zaletę, że niezdaje się być tłumaczeniem, gładkość i ciągła doskonałość stylu wierszy *Rasya* nic na niem niestraciły a Literatura o czysta, Poezja, Scena, zostały z bogacane przykładem z którego chcąc uczynić piękniejszych wierszy wypisy, potrzebaby prawie całą sztukę przepisać. Winniśmy oddać sprawiedliwość Aktorom, że przecięci pięknoscią sztuki, i jej tłumaczenia, nieszczędząc wszystkich usiłowań do przyzwoitego i godnego jej wystawienia, mało co inie w wielu miejscach zostawili nam do życzenia. K.

Zlitografji *A. Brzeziny* i *Komp.* wyszedł nowy Mazur na Fortepjan, dedykowany *J. Panie Bogdańskiej*, skomponowany przez *P. Sigrista*, koszcie złp. 1. — *Polpouri en Valse*, czyli *Nowe Walce* z motywów Opery *Mularz i Slusarz* ułożone na Pjanoforte i ofiarowane *J. W. Jenerałowej Zofji Skribickiej* przez *J. Damsego*, wyszły w składzie muzyki *Fran. Klukowskiego*.

Wczoraj powyższej *Bielan* stanęła *Wisła*; spodziewać się należy, że dziś całkowicie stanie pod *Warszawą*. — Dziś zimna stopni 10.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

W Calej Francji znajduje się około 34,188,910 owiec wszelkich gatun: 6,973,400 sztuk bydła rogatego, oraz 1,872,617 mułów i osłów. W tym kraju znajduje się 39,381 gmin, 85 miast departamentowych, 276 powiatowych, 540 miast mniejszych, 476 miasteczek, około 38,000 wsi. We wszystkich gminach znajduje się 24,000 szkół płci męskiej i żeńskiej. Dzieci obojej płci od 6 do 15 lat mających, znajdowało się w roku zeszłym 5,500,000 w całej Francji. — Przy brzegach Królestwa Neapolitańskiego, niedawno wiele okrętów częścią rozbiło się, częścią zna-

cznie było uszkodzonych przez nadzwyczajną burzę. — Kilka pism zapewnia, że zaczęta się układy w sprawie Greków, chociaż Sultan dotąd nie wysłał deputowanych do *Paros* dla wejścia w układy z Posłami Mocarstw sprzymierzonych. — Według listów z *Otranto* mieli Posłowie Mocarstw sprzymie: zapewnić *Hrabiego Kapo d'Istria*, że cała *Morea* i *Cykłady* zostaną pod protekcją tychże Mocarstw, które odpierać będą każdą napaść Turków. Rząd Grecki starać się powinien nie dać powodu Porcie do nżaleń przeciw tej powinności Greckiej i usiłować, aby terażniejsze terytorjum Tureckie nie zostało naruszone. — Utrzymują, że wyprawa wojska Francuzkiego do *Morea* koszcie dotąd 50,000,000 fr. — W *Paryżu* odebrane listy z różnych stron *Hiszpanji*, zapewniają, że od czasu wyjścia wojska *Francuzkiego* z tegoż Królestwa, powiększa się coraz bardziej liczba zbrodniarzy. — W *Hrabstwie Klarke* w *Jrlandji*, miał pewny oberżysta nad swoimi drzwiami znak z napisem *Xięże Wellingtoni Grenadjer Angielski*, chcąc zaś utrzymać gości, którzy do jego Oberży uczęszczali, musiał niedawno zmienić ten znak, na którym teraz napisać kazał: *Daniel Okonel Członek Parlamentu i Tomasz Steele*. — W *Londynie* urodziło się od d. 13 Grudnia 1827 do tegoż czasu r. z. 26,545 dzieci, które ochrzczono w tamecznych *Parafjach*, a umarło przez ten czas 21,709 ludzi różnego wieku. — Do *Portów Angiels*: wprowadzają ciągle pszenicę zagraniczną, wprowadzono oraz 1604 beczek mąki. — Niedawno powieszono w *Edynburgu* zbrodniarza, który popełniał morderstwa dla sprzedania ciał swoich ofiar tamecznej anatomji. Ten potwór tak potrafił sprzątać ludzi ze świata, że żadnego śladu gwałtu nie można było znaleźć na ciałach osób zamordowanych!

W *Stambule* do kopania okopów biorą gwałtem mnóstwo ludzi.—Stawna śpiewaczka Pani *Feron* znajduje się teraz w Ameryce w *Nowym Jorku*, gdzie jest powszechnie wielbioną.—D. 12 z.m. uderzył piorun w wietrak stojący na polu blisko *Kalwerde* w *Xięstwie Brunświckiem*, poczem wietrak spalił się zupełnie. Uderzenie pioruna i dym były gwałtowniejsze od eksplozji prochu. Syn młynarza wraz z małym chłopczykiem znajdowali się wczasie tego wypadku w izbedce na wietraku, i chociaż padli bez zmysłów wczasie uderzenia, iednak nie zostali uszkodzeni.—W *Kantonie Bazylei* w *Szwajcarii* mającym ludności do 54,000 osób, liczą teraz 19 Doktorów Medycyny, 38 Chirurgów i 91 Akuszerów.—Według postanowienia najwyższej Rady wojennej Franc. mają być założone przy każdym pułku wojska francuzkiego szkoły *Zankastra*, oraz dawane będą wtychże pułkach nauki wykładu gramatyki, ieografji, historii, literatury, ieometriji i t. p., a to tym Podofficerom i Officerom którzy z temi przedmiotami nie są zupełnie obeznani.—W *Manszestrze* budnie teraz pewny znakomity Mechanik szczególną maszynę do przedzenia bawełny, przy której przeszło 100 ludzi pracuje. Ta maszyna ma być przeznaczona do iednej z fabryk *Indyjskich*.—Kilka znakomitych domów handlowych w *Anglii* wstrzymało wypłaty.—Donoszą z *Wiednia* że szpitale *Braci Miłosierdzia* w *Austrii* przyięły bezpłatnie w roku zesz. 17,913 chorych bez różnicy narodu i wyznań, z których 1429 umarło, a 16,484 zupełnie wyzdrowiało.—Zaraźliwa choroba panująca w *Kronsztadzie* znacznie się zmniejsza, od d. 8 z.m. żaden z tamecznych mieszkańców niezachorował.—D. 13 z.m. w *Lisbonie* w teatrze narodowym na doehod tamecznego ulubionego Aktora graiącego

role komiczne, dano nadzwyczajne wystawienie *Krotofilii*. Sala tego teatru od 5 miesięcy niebyła tak napełniona widzami iak w tym dniu.—D. 29 z.m. odbyła się w *Londynie* ważna rada gabinetowa trwała blisko 3 godzin.—Utrzymują w *Anglii* że wkrótce nastąpi niezawodnie zmiana wrzędzie *Irlandzkim* a to ieszcze przed zgromadzeniem Parlamentu.—W *Londynie* są straże nocne znacznie powiększone, a to dla zapewnienia bezpieczeństwa, bo złodzieiów jest tyle iak nie było od lat 100.—Król *Francuzki* niedawno zwiedziąc instytut głuchoniemych w *Paryżu*, wzruszył się do łez gdy ieden z tych niesześliwych wyszeplecił dość wyraźnie »Niech żyje Karol X.«—We *Francji* ma być ustanowiony podatek na *bilardy*!—W *Awenjonie*, Panna, córka tamecznego miejskiego Prokuratora, od roku 18 swego życia, do 51, który teraz zaczęła, miała iść za mąż 48 razy i zawsze rzuwała się zaślubiny z rozmaitych przyczyn; przed kilką tygodniami zaprzysięgła wiare małżeńską *Kawalerowi*, koledze swego ojca, mającemu lat 77. Panna młoda z ogromnym wieńcem rozmarynowym a Pan młody z potężnym bukietem paradowali przez celniejsze ulice miasta do Kościółka, w pośród mnóstwa widzów!

Znany od lat 10ciu nowy *Kalendarzyk polityczny* w tych dniach opuścił prasę, na rok bieżący, i zawiera podług zwyczaju, Genealogję Domów panujących w Europie, Spisy Urzędników i Oficjalistów wszelkich władz Rządowych Gwiylnych i Wojskowych w Królestwie podług zmian zaszytych aż do dnia ostatniego Grud. r. z. Odchód i Przychód Poczty do Warsz., trakty Pocztove w kraju i główniejsze za granicą a w końcu *Rys historyczno-statystyczny Woiewódstwa Lubelskiego*. Lubo *Kalendarzyk* ten przy ciągłych usiłowaniach Wydawcy, aby przez uzupełnienie i dokładne zamieszczenie wszelkich wiadomości temu rodzajowi *Kalendarzy* właściwych, oraz bardziej oczekiwaniu publicznemu odpowiadał, a przez to w objętości swej coraz więcej się pomina-

ła, gdyż się teraz składa z 25 Arkuszy; pomimo pomnożonych kosztów, z względu jednak na pośledniejszy papier, którego lepszego dla zupełnego braku, w roku bieżącym wcale dostać nie można było, cena pozostała też sama iak roku zeszłego, to jest w oprawie zwyczajnej po złp: 6 gr: 90, na papierze lepszym w oprawie z złoconym brzegiem i futeralkiem po złp: 8, na papierze wełinowym w oprawie francuzkiej z dodatkiem Mapki pocztowej Królestwa po 15 złp:. Do niewielu Exemplarzy średniej ceny dołączoną jest też Mapka pocztowa, i takie Exemplarze o 1 złp: drożej się sprzedają, to jest po złp: 9. Nabyć można w mieszkaniu Wydawcy w domu Pocztowym w Ściej bramie na dole, i w Ekspedycji Gazet, w Księgarniach Brzeziny, Węckiego i innych, w Kantorze Drukarni Gałęzowskiego i Komp: przy ulicy Żabiej, w Składach Czabana, Ciechanowskiego i Wemmera, w Krakowie u A. Grabowskiego, w Lublinie w Księgarni Streibela, w Kaliszu w Składzie Mekwaldowej i na wszystkich Urzędach Pocztowych Królestwa.

DONIESIENIA.

Onegdaj wieczorem zgubiono pod Nr 950 złoty zegarek damski z 2 kluczykami, spodek od tego zegarka pozostał. Kto odda pod tenże Nr przy ulicy Żabiej, odbierze przyzwoitą nagrodę.

Zezwolenie na połączenie się w związku Matęzińskiego i inne Papiery należące do Weterana Przybylskiego, zagubione zostały. Znalazca łaskawie raczy zwrócić za nagrodą przy ulicy Gołębiej do Bandu Sokółowskiego.

Dnia 14 Stycznia r. b. ogładznie 10 zrana w domu przy ulicy Czerniakowskiej Nr 3048 sprzedane będą Ruchomości iakoto: Szafa, Obrazy, Krzesła, Sfoliki, Zegar, Stół Sklepowy, Wódka w różnych gatunkach i t. p. za gotowe pieniądze. —

Jan Łabęcki K. T. G. W. M.

Zgubiona została na dniu jonegdajszym idąc z ulicy Królewskiej przez Ogród Saski i Pałac Saski do Kościoła XX. Karmelitów, Brasoletka z włosów ciemno błę, z zapinką stalową, nieważa się na jej wartość, lecz że jest właścicielki miłą pamiątką, przeto łaskawy znalazca raczy oddać za nagrodą do Drukarni Kurjera.

W dniu 10 b. m. i. r. zgubiona została Książka Administracyjna na Wódkę przy ulicy Miodowej; kto takąową znalazł, niech raczy oddać do Szynku w domu Rezlera pod Nr 451 przy ulicy Krakowskiej

Przedmieście i Senatorskiej, za co odbierze przyzwoitą nagrodę.

Dnia 14 b. m. wieczorem idąc Sankami z Nowego Świata na Krakowskie Przedmieście przejeżdżając Bernardynów zostawiono w Sankach lub upadła na ulicy Brasoletka brązowa z kolorowymi kamieniami, uprasza się znalazcę o odesłanie takowej do Apteki P. Żelazowskiego na Nowy Świat, za wynagrodzeniem odnośnego.

Niżej podpisany ma honor uprzejmie donieść Prześwietnej Publiczności, iż od dnia dzisiejszego ciągle przez czas karnawału trudnić się będzie smażeniem Pączków z Konfiturami, a to w tam samem mieszkaniu iak w latach poprzednich, to jest w domu pod Nr 67 w Ryнку Starego Miasta na 2m piętrze od tyłu, przez podwórko, za których dobroć zareczam; kopa takowych Pączków zł: 6 sztuka gr: 3. —

Adam Jaworski.

Dnia 29 Grudnia 1828 roku wieczorem w przejeździe pomiędzy Łowiczem a Piątkiem zginęła Walizka w której prócz rozmaitych sukien męskich tak zupełnie nowych iako i noszonych ieszere dwie Szpilki brylantowe jedna z Rubinem w kształcie gwiazdki, druga takż z brylantem osadzonym w kształcie węża znajdowały się. Nadto dwa Płaszczki dziecinne z kuzimirką zielonego, różne zabawki, Tabakierka szylkretowa grająca i 900 złotych w różnej monecie. Uczciwy znalazca lub dający o niej wiadomość, zechce wspomnioną Walizkę wraz z rzeczmi przesać albo do miasta Ozorkowa pod Łęczycą do Wa Wenera albo do Warszawy przy ulicy Długiej pod Nr 558 i 9 a otrzyma w nagrodę złotych polskich 900.

W Dobrach Wilfanowskich pod Warszawą sytuowanych, jest do wydzierżawienia od Sgo Jana 1829 na lat 3 po sobie następujących, dochód z Propinacji Piwnej i Corzelnianej w całym kluczu nierozdzielnie. Życzący sobie tej dzierżawy zgłosić się zechcą do Rządcy Pałacu pod Nr 415, a tam o wszelkich szczegółach tej dzierżawy dotyczących powezną informacją.

Piękne Sanki za mierną ceną do sprzedania. Wiadomość w Drukarni Kurjera.

Kilka set Butelek Wina Bordeaux w najlepszych gatunkach *Chateau la fite i Chateau Margaux* jest do sprzedania za mierną cenę na Nowym Świecie w domu pod Nr 1252, wiadomość u Rządcy domu.

TEATR. W krótcie nowa Kom: Op: *Ambarador*